

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาวิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยวิธีการศึกษาภาคสนาม ได้สอบถามและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจำนวน 25 คน ครูบ้านลูกรักในมูลนิธิช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 6 คน ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อ โดยแยกประเด็นการศึกษาไว้ดังนี้

1. สาเหตุที่ทำให้เด็กต้องออกมาเร่ร่อน
2. วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อน
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของเด็กเร่ร่อน
 - 2.2 ที่มาของเด็กเร่ร่อน
 - 2.3 ลักษณะของการเร่ร่อน
 - 2.4 ลักษณะต่าง ๆ ของเด็กเร่ร่อน
3. สภาพปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็กเร่ร่อน

สาเหตุที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อน

1. สาเหตุจากครอบครัว

ครอบครัวแตกแยก

สาเหตุจากครอบครัวแตกแยก พ่อแม่แยกทางกัน หย่าร้างกัน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กออกจากบ้านมาเร่ร่อน เพราะเด็กขาดคนดูแลเอาใจใส่ และขาดคนสนใจ และเด็กบางคนเมื่อพ่อแม่แยกทางกันก็จะอาศัยอยู่กับญาติ เมื่ออาศัยอยู่กับญาติบางคนก็มีปัญหากันกับญาติ หรือไม่ญาติก็ดูแลไม่ทั่วถึง เด็กจึงออกจากบ้านมาเร่ร่อน ดังเช่นกรณีของราม (นามสมมุติ) อายุ 14 ปี สาเหตุที่ออกจากบ้านมาเพราะครอบครัวแตกแยกแม่มีสามีใหม่ โดนพ่อเลี้ยงทำร้ายร่างกายอย่างหนัก แม่ก็ช่วยรามไม่ได้และยังผลักดันให้รามออกมาหางานช่วยเหลือครอบครัวด้วยวัยเพียงไม่กี่ขวบ ทำให้รามรู้สึกห่างเหินกับแม่และรู้สึกที่แม่ไม่รัก จึงตัดสินใจออกจากบ้านมาอย่างถาวรและไม่คิดที่จะกลับไปอีก

ความขัดแย้งภายในครอบครัว

สาเหตุจากความขัดแย้งภายในครอบครัว เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้เด็กออกจากบ้านมาเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จากความขัดแย้งภายในครอบครัว เช่น กรณีลูกทะเลาะกันกับพ่อแม่ หรือกรณีพ่อเลี้ยง ลูกเลี้ยง แม่เลี้ยง ลูกเลี้ยงทะเลาะกัน ไม่เข้าใจกัน จึงส่งผลให้เด็กออกมาเร่ร่อนอีกปัจจัยหนึ่ง

ความยากจน

สาเหตุจากความยากจน คือ ทางครอบครัวยากจน พ่อแม่ไม่มีเงินส่งลูกเรียน จึงส่งผลให้เด็กต้องออกจากบ้านมาหางานทำ เมื่อหารายได้เพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัว แต่เด็กออกมาจากบ้านแล้วไม่มีงาน ไม่มีเงินและได้รู้จักกับกลุ่มเด็กเร่ร่อนจึงเข้ามาอยู่และรวมกลุ่มกับเด็กเร่ร่อน

2. สาเหตุจากอุปนิสัยเฉพาะตัวเด็ก

การชอบอิสระ

สาเหตุจากการชอบความอิสระ ชอบเที่ยวเตร่ ไม่ชอบอยู่ภายใต้ข้อบังคับหรือกฎระเบียบที่พ่อแม่กำหนดไว้ และเด็กต้องการความอิสระเป็นของตนเอง โดยที่ไม่อยากอยู่ภายใต้การดูแลของพ่อแม่ จึงส่งผลให้เด็กออกจากบ้านมาเร่ร่อน เพื่อเที่ยวเตร่โดยอิสระ ไม่ต้องมีใครบังคับ ดังเช่นกรณีของเอ (นามสมมุติ) อายุ 16 ปี เอยออกจากบ้านมาเมื่ออายุ 9 ขวบ เป็นการหนีออกจากบ้านแบบที่ยังไม่คิดที่จะออกมาอยู่ถาวร เมื่อกลับเข้าบ้านก็จะโดนทำโทษเพียงอย่างเดียวแต่ไม่มีใครสนใจที่จะถามว่าไปไหนมา และเมื่อสถานการณ์แย่งเรื่อย ๆ เอยจึงตัดสินใจหนีออกจากบ้านอีกและการหนีออกจากบ้านแต่ละครั้งทำให้เอยเริ่มเรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดจากโลกภายนอกมากขึ้นจนรู้สึกว่าการใช้ชีวิตนอกบ้านมีความสุขกว่าการอยู่กับครอบครัวตัวเอง เอยอมรับว่าเขาเองก็ไม่เคยคิดที่จะกลับบ้านอีกเลยไม่รู้สึกรอคอยหรือผูกพัน ถ้าจะกลับก็เพียงแค่ออกไปเยี่ยมแม่และพ่อตอนโตแล้วเท่านั้น เอยไม่รู้สึกรำเวงเพราะมีเพื่อนที่ออกมาเร่ร่อนด้วยกันพาไปกินข้าววัด เก็บของเก่าขาย ได้เงิน สนุก มีอิสระและก็ไม่เคยคิดที่จะกลับบ้าน

ความเกียจคร้าน

ความเกียจคร้านเกิดจากตัวเด็กเอง เช่น เกียจคร้านในการเรียน เกียจคร้านในการทำงานช่วยที่บ้าน จึงออกมาจากบ้านมาเร่ร่อน เพราะไม่ต้องมีใครบังคับให้ทำงาน บังคับให้เรียน ให้ทำอย่างนั้นทำอย่างนี้

3. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เด็กต้องออกมาเร่ร่อนนั้น คือ จากความอยากรู้ อยากรูเห็นจากสื่อมวลชน โทรทัศน์ ผู้เกมส์ สถานเริงรมย์ จากสิ่งเร้าที่กระตุ้นต่างๆ และอีกเรื่องคือ จากสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวของเด็ก พี่น้องเคยออกมาเร่ร่อน หรืออยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ดึงให้เด็กต้องออกมาเร่ร่อน เช่น ในชุมชนแออัด ในเขตเทศบาลเมืองนครขอนแก่นจะมีสภาพครอบครัว สภาพแวดล้อม ที่หลากหลายอาชีพ และมีคนหลายประเภทที่เป็นแบบอย่างให้เด็กลอกเลียนแบบ และทำตาม จะมีทั้งแบบอย่างที่ดีและไม่ดี พอเด็กเห็นว่ามีคนออกมาเร่ร่อน ช่างนอก หรือมีเพื่อนออกมาเร่ร่อนช่างนอก เด็กก็จะทำตาม และลอกเลียนแบบ เป็นต้น โดยมีสิ่งแวดล้อมช่างนอก ช่วย ให้เด็กอยากลองเรียนรู้ อยากเที่ยวอยากทดลอง พอเด็กได้เข้ามาสัมผัสก็ส่งผลให้เด็กมัวเมาในสิ่งล่อตาล่อใจเหล่านั้น จึงส่งผลให้เด็กใจแตกและหลงในแสงสีภายนอก และมีส่วนเป็นอย่างมากที่ทำให้เด็กต้องออกจากบ้านมาใช้ชีวิตนอกบ้าน

วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อน

1. การนอน

1.1 แหล่งที่อยู่อาศัยหลับนอน คือ แหล่งที่เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นใช้เป็นที่พักอาศัยหลับนอน แหล่งใหญ่ๆ จะเป็นสวนริชดา และแหล่งอื่นๆ ที่เด็กเร่ร่อนอาศัยหลับนอน เช่น ศาลารอบบึงแก่นนคร หลังศาลเจ้าพ่อหลักเมือง หน้าร้านค้าภายใน บ.ข.ส. สะพานลอยหน้า บ.ข.ส. ตลาดบางลำพู บริเวณวัดศรีนวล บารัรร้างไฮเทคเก่า หรือบางครั้งถ้าเด็กเร่ร่อนมีเงินหรือรับแขกได้เงินมากก็จะนอนตามโรงแรมต่าง ๆ เช่น โรงแรมสุขสวัสดิ์ และโรงแรม D.K. ลักษณะของที่หลับนอนสกปรกมาก นอนตามพื้นหรือม้านั่งทั่วไป

1.2 การเข้านอน คือ การเข้านอนของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะเข้านอนเวลาประมาณตีสามถึงตีห้า คือ หลังจากช่วงเวลาของเด็กเหล่านี้ออกหารายได้หรือทำงาน และการเที่ยวเล่นหรือรวมกลุ่มกันเสพสิ่งเสพติด

1.3 การตื่นนอน คือ การตื่นนอนของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เด็กเหล่านี้จะตื่นนอนเวลาประมาณช่วงบ่ายโมงถึงบ่าย 3 โมง เพราะเด็กเร่ร่อนจะนอนตอนกลางวัน และจะออกหากินหรือหารายได้ในช่วงกลางคืน

ภาพที่ 1 สถานที่หลับนอนของเด็กเร่ร่อน

2. การกิน

2.1 ลักษณะการกิน คือ ลักษณะการกินของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จะกินแบบอดมื้อกินมื้อ จะมีการกินอาหารแบบรวมกลุ่มกันกิน คือ เวลาใครมีเงินหรือหาเงินมาได้ก็จะเป็นคนซื้ออาหารมาให้เพื่อนในกลุ่มกิน โดยจะกินกันเป็นกลุ่มและแย่งกันกินแบบมูมมาม คือ มีใครยิวสาวได้สาวเอา เป็นต้น และอาหารที่กินบางทีอาจจะได้จากคนอื่นให้มา และได้จากอาหารที่คนนำไปบวงสรวงศาลเจ้า เด็กเร่ร่อนเหล่านี้ก็จะไปนำอาหารเหล่านั้นมากิน เช่น ผลไม้ เป็ด ไก่ เป็นต้น ส่วนเรื่องน้ำดื่มเด็กจะไปดื่มน้ำตามที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ บ.ข.ส. หรือไม่ถ้ามีเงินเด็กก็จะซื้อน้ำกินเอง หรือการขอร้องจากผู้อื่น

2.2 การกินอาหารในแต่ละมื้อ คือ เด็กเร่ร่อนจะมีเวลาการกินอาหารในแต่ละมื้อจะไม่ตรงตามเวลาจะแล้วแต่ว่ามีอาหารหรือมีเงินจะซื้อหรือไม่ โดยเด็กเหล่านี้จะมีการกินบ่อยและกินได้ตลอดเวลาทั้งวัน เพราะเด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะกินให้อิ่มท้องก่อนเสมอ เพราะจะกินไว้เพื่อมือถัดไปอาจไม่มีอาหารจะกิน

2.3 การหาอาหาร คือ การหาอาหารของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จะหาอาหารตามศาลเจ้า ศาลหลักเมือง ศาลเจ้าแม่สองนาง ศาลที่ตลาดสด และศาลพระภูมิที่โรงแรมโซฟิเทล เป็นต้น และจะได้อาหารจากร้านขายอาหารตาม บ.ข.ส. โดยการไปล้างจานช่วยงานในร้าน เจ้าของร้านจะตอบแทนโดยการให้เงินหรือไม่ก็ให้อาหารเป็นการตอบแทน

บางครั้งอาหารที่ได้มาอาจจะได้มาจากการขออาหารตามร้านอาหารโดยที่ไม่ได้ทำงานตอบแทน และอาหารที่ได้มาอีกส่วนหนึ่งจะได้มาจากการซื้อหาเอง

ภาพที่ 2 สถานที่หารายได้ของเด็กเร่ร่อน (บขส.)

3. การหารายได้/ประกอบอาชีพ

3.1 การขอลาน

การขอลานคือ การขอเงิน ขอบอาหาร ในสถานที่ที่เขตชุมชนที่มีคนเยอะ ๆ เช่น บ.ข.ส. ตลาดโต้รุ่ง สะพานลอย เป็นต้น ส่วนใหญ่การขอลานนี้จะเป็นเด็ก เพราะถ้าเป็นเด็กเร่ร่อนที่โตแล้วจะไม่กล้าที่จะออกมาขอลาน และจะขอไม่ค่อยได้เพราะโตแล้ว การขอลานจึงจะมีเฉพาะเด็กๆ ที่อายุระหว่าง 9-13 ปี ซึ่งในแต่ละวันเด็ก ๆ จะขอได้ประมาณ วันละ 30-100 บาท

3.2 ขายพวงมาลัย

เด็กขายพวงมาลัย คือ เด็กเร่ร่อนที่ตัวโตขึ้นมา ที่ขอลานไม่ได้แล้ว บางส่วนก็จะหันมาขายพวงมาลัยกับคนที่ตนรู้จัก คือ จะขายตามสี่แยกไฟแดง เป็นต้น

3.3 เก็บขยะ เก็บของเก่าขาย

คือ เด็กเร่ร่อนจะรวมกลุ่มกันประมาณ 3-4 คน เก็บขยะ เก็บของขายโดยจะเช่าสามล้อ เพื่อใช้บรรทุกขยะหรือของเก่า โดยเช่ารถในราคาคันละ 25 บาท และจะไปเก็บของเก่าหรือขยะตามแหล่งต่าง ๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยสิ่งที่เก็บมาขาย ได้แก่

พวกพลาสติก กระป๋องต่างๆ เหล็ก อะลูมิเนียม และอื่นๆ เป็นต้น การเก็บขยะขายนี้จะมี รายได้วันละ 300 บาทต่อวัน

3.4 การขายบริการ

คือ เด็กเร่ร่อนที่ขายบริการจะมีทั้งผู้หญิงและผู้ชายอายุประมาณ 13 ปี ขึ้นไป การขายบริการจะตามแหล่งต่างๆ เช่น สวนรัชดา เด็กจะมาขึ้นรถขายบริการที่นั่น ใน เวลากลางวัน แยกส่วนมากจะมีทั้งหญิงและชาย บางทีแยกผู้ชายจะมาซื้อบริการเด็กเร่ร่อน ที่ เป็นผู้ชายด้วยกัน แยกผู้ชายมาซื้อบริการจะมีทั้งคนต่างชาติและคนไทย การขายบริการ แต่ละ ครั้งจะได้เงินประมาณ 300 บาท หรือแม้ 40-50 บาท แล้วแต่บางกรณี

3.5 การเซ็ดม้งกร / เซ็ดสิงโต

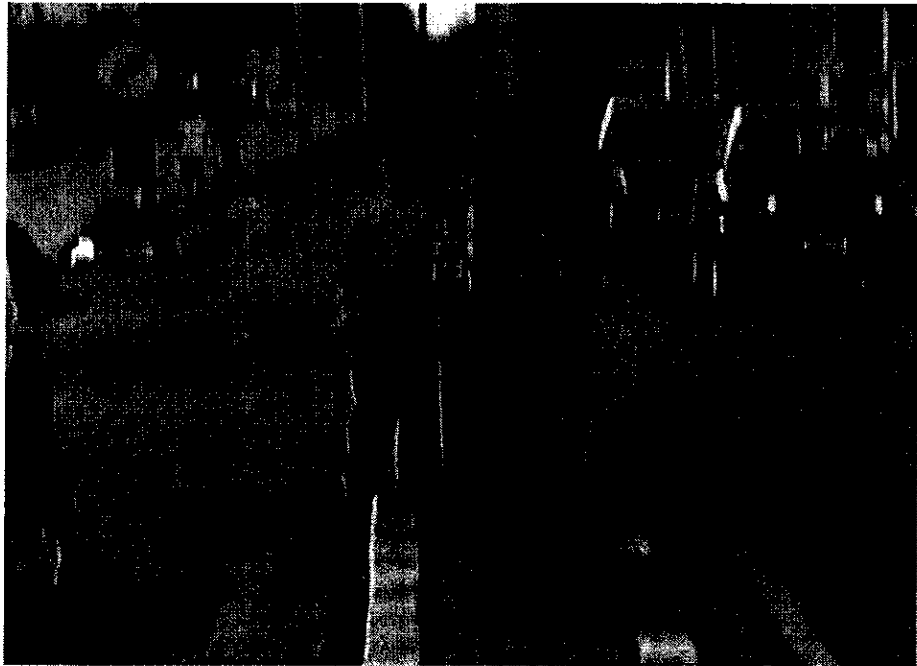
คือ การเซ็ดม้งกรหรือเซ็ดสิงโตนี้ ส่วนใหญ่แล้วเด็กเร่ร่อนที่โตแล้วอายุ ประมาณ 15 ปีขึ้นไป จะมาทำอาชีพนี้ ส่วนเด็ก ๆ จะเซ็ดยังไม่ได้เพราะไม่แข็งแรงพอ การ เซ็ดม้งกรนี้จะมีการซ้อมในตอนเย็นประมาณ 6 โมงเย็น ที่ริมบึงแก่นนครที่ศาลปู่เถ่า-กงม่า ส่วนมากเด็ก ๆ ที่ไม่ได้เซ็ดสิงโตก็จะมาในบางครั้งเพราะที่ศาลปู่เถ่า-กงม่า มีอาหารให้กินฟรี

3.6 ขายยาคอง

คือ เด็กเร่ร่อนที่มีครอบครัวแล้วจะหันมาประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้ ให้กับครอบครัว เช่น การขายยาคอง สถานที่ขาย ได้แก่ บ.ช.ส. และแหล่งชุมชน ส่วนใหญ่ จะเป็นการขายตอนกลางวัน

ภาพที่ 3 การประกอบอาชีพ

ภาพที่ 4 การประกอบอาชีพ

4. การใช้จ่าย

เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นมีการใช้จ่ายในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

4.1 การซื้อสิ่งเสพติด คือ เด็กเร่ร่อนจะมีการใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่แล้วจะซื้อกางเกงเป็นอันดับแรก ถือว่าเป็นการใช้จ่ายหลัก เพราะเวลาที่เด็กมีเงินจะคิดแต่ว่าต้องซื้อกางเกงเพื่อมาคลุมและเก็บไว้เพื่อคลุม หรือไม่กี่ซื้อแจกกันในกลุ่ม นอกจากจะซื้อกางเกงแล้วจะซื้อสิ่งเสพติดอย่างอื่น คือ บุหรี่ แต่บุหรี่พวกเด็กเร่ร่อนจะไม่ค่อยคิดเท่ากับกางเกง ส่วนกางเกงที่เด็กเร่ร่อนใช้เสพติดจะเป็นกางเกง 3K กางเกงหลอด ในแต่ละวันเด็กเร่ร่อนแต่ละคนจะเสพติดไม่น้อยกว่า 5 หลอด เป็นต้น โดยเด็กเร่ร่อนจะเสพติดกางเกงเกือบตลอดเวลาที่มีเงินพอสำหรับซื้อและเวลาว่าง

4.2 การเล่นเกมสับน้าง คือ เด็กเร่ร่อนจะมีการใช้จ่ายเพื่อความสนุกสนาน เช่น การเล่นเกมสับน้าง ถ้าเกิดเด็กเร่ร่อนมีเงินหรือได้เงินมาจากการขอทาน การขายบริการ เด็กกลุ่มนี้ก็จะจับกลุ่มกันไปเดินเที่ยวที่ห้าง เช่น ห้างแฟรี่ ห้างโอเอซิส เพื่อไปเล่นเกมสับน้างและเดินเที่ยว เพราะเด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะชอบการเล่นเกมสับน้าง เวลาที่มีเงินจะคิดถึงความสนุกสนาน เพราะเด็ก ๆ กลุ่มนี้จะชอบความสนุกสนาน

4.3 การใช้จ่ายซื้อของใช้ส่วนตัว คือ เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจะมีการใช้จ่ายโดยซื้อของใช้ส่วนตัวในส่วนที่น้อยมาก หรือแทบจะไม่มีเลย จะมีบ้าง เช่น สบู่ ผงซักฟอก ยาสีฟัน แชมพูสระผม เป็นต้น โคนส่วนมากจะเป็นของใช้ประจำวัน และโดยส่วนมากแล้วจะเป็นเด็กเร่ร่อนที่โตแล้วที่จะใช้จ่ายในส่วนนี้ ส่วนเด็กเร่ร่อนที่ยังเด็กประมาณ 9-15 ปี จะไม่ค่อยสนใจในเรื่องความสะอาดของตนเองมากเท่าที่ควร จึงไม่ค่อยจะใช้จ่ายในส่วนนี้

4.4 การใช้จ่ายในการซื้อเครื่องนุ่งห่ม คือ เด็กเร่ร่อนจะใช้จ่ายในส่วนการซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มจะมีเป็นส่วนน้อย โดยจะเป็นกลุ่มเด็กเร่ร่อนที่โตแล้วประมาณ 16-17 ปีขึ้นไป ที่รู้จักรักษาความสะอาดและมีเงินพอจะซื้อหาได้ ส่วนเด็กเร่ร่อนที่เป็นเด็กอายุประมาณ 9-15 ปี จะไม่สนใจในเรื่องความสะอาดของตนเองมากเท่าที่ควร จึงไม่ค่อยจะใช้จ่ายในส่วนนี้

4.5 การใช้จ่ายในการซื้ออาหาร คือ เด็กเร่ร่อนจะมีการใช้จ่ายสำหรับการซื้ออาหาร โดยถ้าเกิดเด็กคนไหนในกลุ่มหาเงินมาได้ก็จะซื้ออาหารมากินกันเป็นกลุ่ม หรือไม่บางครั้งก็ต่างคนต่างกิน โดยจะจับจ่ายซื้ออาหารตาม บ.ข.ส. ส่วนใหญ่แล้วจะเป็น ส้มตำ ก๋วยเตี๋ยว ไข่ย่าง ข้าวเหนียว เป็นต้น แต่จะไม่ค่อยได้ซื้อเป็นประจำ เพราะบางทีเด็กเร่ร่อน

ก็จะหาอาหารเองตามศาลพระภูมิ และศาลเจ้าต่างๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่ผู้คนนำมา
บวงสรวง แก้วบน เป็นต้น และนำมาจากวัดในงานเทศกาลต่าง ๆ แล้วจะมีการรวมกลุ่มกัน
กินด้วยกัน

ภาพที่ 5 การใช้จ่าย (เชื้อสารเสพติด)

5. กิจกรรมยามว่าง

5.1 การเที่ยวเตร่ คือ เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นนี้จะมีกิจกรรมยาม
ว่างในหลายด้าน อย่างเช่น การเที่ยวเตร่ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่เด็กกลุ่มนี้ชอบ คือ จะเที่ยวไป
เรื่อยๆ ตามห้างสรรพสินค้า โดยการเดินเล่นเดินเที่ยวบนห้าง ดูผู้คน ไปเที่ยวเล่นเกม เล่น
ของเล่นต่างๆ บนห้างในขอนแก่น เช่น ห้างแฟรี่พลาซ่า ห้างไอเอซิส

5.2 การเล่นเกม คือ เด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้จะชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์มาก ถ้ามี
เวลาว่างและมีเงิน เด็กเหล่านี้จะเข้าไปในห้างสรรพสินค้าเพื่อเล่นเกม หรือไม่ก็ตามร้าน
เกมส์ ตาม บ.ข.ส. เพราะเด็ก ๆ ชอบความสนุกสนาน

5.3 การเสพสิ่งเสพติด คือ เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยส่วน
ใหญ่แล้วจะติดสิ่งเสพติด เช่น กาว เหล้า บุหรี่ แต่ส่วนมากแล้วจะดมกาว เพราะว่าราคาถูก

เสพตลอดเวลาถ้ามีเงินหรือหาเงินได้ก็จะไปซื้อข้าวมาค้ม วันหนึ่งค้มประมาณ 5 หลอดหรือมากกว่านั้น มีขายที่ที่ร้านค้าใน บ.ช.ส. ซึ่งเด็ก ๆ มักเรียกว่า ร้านเตี้ย

5.4 การนอนพักผ่อน คือ เด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้จะมีการหารายได้ในตอนกลางคืน ในช่วงเวลากลางวันจึงเป็นการนอนพักผ่อน คือ หลังจากการกินข้าวแล้ว ถ้าไม่ออกไปหารายได้ก็จะนอนพักเพื่อช่วงกลางคืนจะออกไปหารายได้ ซึ่งมักจะนอนแถว ๆ สวนรัชดา หน้าร้านชาญท้าว เป็นคั่น

ภาพที่ 6 กิจกรรมยามว่างของเด็กเร่ร่อน

6. การรักษาความสะอาดร่างกาย

6.1 การทำความสะอาดร่างกาย เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นส่วนมากแล้วจะไม่ค่อยรักษาความสะอาดมากนัก โดยเฉพาะเด็กเร่ร่อนที่เป็นเด็กประมาณ 9-13 ปีนั้น จะอาบน้ำประมาณ 4-5 วันต่อครั้ง หรือไม่ก็เป็น 1 สัปดาห์ถึงจะอาบน้ำครั้ง ส่วนเด็กเร่ร่อนโตที่มีอายุประมาณ 15-16 ปีขึ้นไป จะรู้จักรักษาความสะอาดในตัวเองจะอาบน้ำประมาณวันละ 1 ครั้ง ในช่วงตอนเย็นหรือไม่ก็อาบน้ำ 2 วันต่อครั้ง และเด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะมีที่อาบน้ำคือ ที่โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น อาบน้ำโดยไม่ต้องเสียเงิน และอีกที่ๆ จะอาบน้ำคือ บ.ช.ส. โดยเสียเงินอาบน้ำครั้งละ 3 บาท เป็นคั่น

6.2 การซักเสื้อผ้า เด็กเร่ร่อนจะมีการรักษาความสะอาดที่แตกต่างกันไปตามอายุ คือ ในเด็กเร่ร่อนที่เป็นเด็กอายุ 9-13 ปี จะไม่ค่อยรักษาความสะอาด จะใส่เสื้อผ้าชุดหนึ่ง ประมาณ 4-5 วัน หรือไม่ก็เป็น 10 วัน ถึงจะเปลี่ยนมาซักหรือไม่บางครั้งอาจจะใส่แล้วทิ้งเลยก็เป็นได้ ส่วนในเด็กเร่ร่อนที่เป็นเด็กเร่ร่อนโตถึงอายุประมาณ 15-16 ปีขึ้นไป ก็จะรู้จักรักษาความสะอาด แต่งกายเสื้อผ้าสะอาด ชุดหนึ่งจะใส่ 1-2 วัน ก็จะซักเปลี่ยนชุดใหม่ โดยการซักเสื้อผ้าของเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้จะซักตามก๊อกรน้ำสาธารณะ เช่น ที่สวนรัชดา โรงเรียนสนามบิน ห้องน้ำที่ บ.ข.ส. เป็นต้น

6.3 การตัดผม เด็กเร่ร่อนส่วนใหญ่แล้วเด็กผู้ชายจะไว้ผมลองทรง ทรงธรรมดา ไม่ยาว และเด็กเร่ร่อน ผู้หญิงจะตัดผมสั้น โดยเด็กผู้ชายจะตัดผมประมาณเดือนละครั้ง โดยตัดตามช่างตัดผมที่นั้งอยู่ข้างทางแถว บ.ข.ส. สวนรัชดา ครั้งละประมาณ 15 บาท ส่วนเด็กเร่ร่อนผู้หญิงก็ต้องตัดผมตามความพึงพอใจของตนว่าแล้วแต่ตัวเองจะอยากตัดช่วงไหน แต่ส่วนใหญ่แล้วเด็กเร่ร่อนผู้หญิงจะไม่ค่อยไว้ผมยาว เพราะรักษาความสะอาดยาก

6.4 การดูแลรักษาความสะอาดเล็บ เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยส่วนใหญ่แล้วจะไว้เล็บยาวกันเกือบทุกคน และเล็บจะสกปรก เล็บดำ เด็กเหล่านี้จะไม่ค่อยดูแลสนใจตนเองในด้านนี้มากนัก นาน ๆ ครั้งถึงจะตัดเล็บหรือทำความสะอาด

ข้อมูลทั่วไปของเด็กเร่ร่อน

เพศ และอายุ

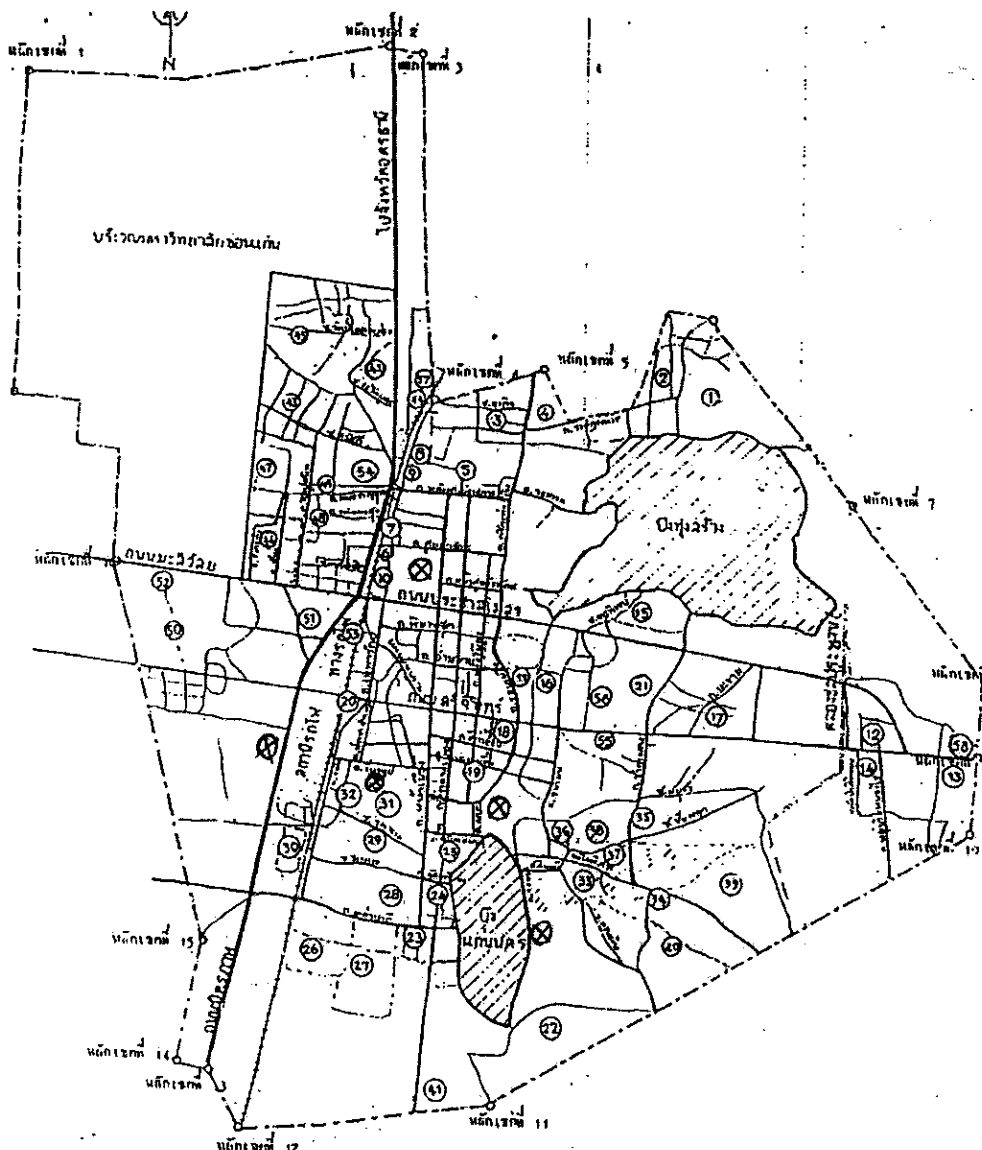
เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเพศชาย อายุประมาณ 5-20 ปี จำนวน 20 คน และเด็กเร่ร่อนผู้หญิงอยู่ในช่วงอายุประมาณ 9-18 ปี จำนวน 10 คน ซึ่งจะเร่ร่อนอย่างถาวรอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น แต่ถ้าช่วงไหนมีเทศกาลประจำปีหรืองานประจำปีต่างๆ ของเมืองขอนแก่น เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลขอนแก่น จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะจะมีเด็กเร่ร่อนจากทั่วภาคอีสาน จากหลายจังหวัด เร่ร่อนมาเที่ยวงานและเข้ามาหารายได้ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นเป็นจำนวนมากขึ้นเป็นเท่าตัว

ระดับการศึกษา

เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นเกือบจะทุกคนจะมีระดับการศึกษาต่ำ โดยเฉลี่ยแล้วจะมีระดับการศึกษาอยู่ในช่วงระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่แล้วจะไม่ค่อยมีเด็กเร่ร่อนคนไหนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา เด็กจะมีระดับการศึกษาในช่วง ป.3 - ป.4 เด็กก็จะออกมาเร่ร่อน โดยไม่เรียนต่อ จึงส่งผลให้เด็กส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือไม่ออก และเขียนหนังสือไม่ได้ แต่จะมีเด็กเร่ร่อนบางคนเท่านั้นที่จบระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น แต่จะเป็นส่วนที่น้อยมาก ที่เด็กจะสามารถอ่านออกเขียนได้

ที่มาของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

จังหวัดขอนแก่นเป็นอีกเมืองหนึ่งที่ประสบปัญหาเรื่องเด็กเร่ร่อน ที่นับวันยิ่งจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะมีอายุระหว่างประมาณ 9-20 ปี เด็กเหล่านี้จะมีทั้งเด็กเร่ร่อนถาวร และเร่ร่อนชั่วคราว คือ เด็กที่เร่ร่อนถาวรจะออกมาเร่ร่อนเป็นเวลาหลายปี โดยไม่มีบ้าน ส่วนเด็กเร่ร่อนชั่วคราวจะมีบ้านอยู่ในชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เด็กที่เร่ร่อนในขอนแก่นนี้จะมีทั้งเร่ร่อนมาจากจังหวัดอื่นๆ ในภาคอีสานที่มาเร่ร่อนในขอนแก่น โดยเด็กเหล่านี้จะมีสาเหตุที่ต้องออกมาเร่ร่อนแตกต่างกันออกไป โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นปัญหาจากครอบครัว คือ พ่อแม่ตาย พ่อติดสิ่งเสพติด พ่อแม่หย่าร้าง การหนีออกจากบ้านและอีกประเด็น คือ เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว ครอบครัวยากจน โดยเด็กที่ออกมาเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นนี้ จะมีระดับการศึกษาอยู่ระหว่างประถมศึกษา จะจบแค่ประถมศึกษา เด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะมีการออกมาเร่ร่อนตามสถานที่ต่างๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยใช้เป็นสถานที่หาเงิน หลับนอน ได้แก่ ตามสะพานลอย สถานีรถไฟ บ.ข.ส. สวนรัชดา บึงแก่นนคร เป็นต้น

พื้นที่ส่วนเมือง เขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น			
1. จุดพบเด็กวัย 1	15. จุดพบเด็กวัย 15	29. จุดพบเด็กวัย 29	43. จุดพบเด็กวัย 43
2. จุดพบเด็กวัย 2	16. จุดพบเด็กวัย 16	30. จุดพบเด็กวัย 30	44. จุดพบเด็กวัย 44
3. จุดพบเด็กวัย 3	17. จุดพบเด็กวัย 17	31. จุดพบเด็กวัย 31	45. จุดพบเด็กวัย 45
4. จุดพบเด็กวัย 4	18. จุดพบเด็กวัย 18	32. จุดพบเด็กวัย 32	46. จุดพบเด็กวัย 46
5. จุดพบเด็กวัย 5	19. จุดพบเด็กวัย 19	33. จุดพบเด็กวัย 33	47. จุดพบเด็กวัย 47
6. จุดพบเด็กวัย 6	20. จุดพบเด็กวัย 20	34. จุดพบเด็กวัย 34	48. จุดพบเด็กวัย 48
7. จุดพบเด็กวัย 7	21. จุดพบเด็กวัย 21	35. จุดพบเด็กวัย 35	49. จุดพบเด็กวัย 49
8. จุดพบเด็กวัย 8	22. จุดพบเด็กวัย 22	36. จุดพบเด็กวัย 36	50. จุดพบเด็กวัย 50
9. จุดพบเด็กวัย 9	23. จุดพบเด็กวัย 23	37. จุดพบเด็กวัย 37	51. จุดพบเด็กวัย 51
10. จุดพบเด็กวัย 10	24. จุดพบเด็กวัย 24	38. จุดพบเด็กวัย 38	52. จุดพบเด็กวัย 52
11. จุดพบเด็กวัย 11	25. จุดพบเด็กวัย 25	39. จุดพบเด็กวัย 39	53. จุดพบเด็กวัย 53
12. จุดพบเด็กวัย 12	26. จุดพบเด็กวัย 26	40. จุดพบเด็กวัย 40	54. จุดพบเด็กวัย 54
13. จุดพบเด็กวัย 13	27. จุดพบเด็กวัย 27	41. จุดพบเด็กวัย 41	55. จุดพบเด็กวัย 55
14. จุดพบเด็กวัย 14	28. จุดพบเด็กวัย 28	42. จุดพบเด็กวัย 42	56. จุดพบเด็กวัย 56
			57. จุดพบเด็กวัย 57
			58. จุดพบเด็กวัย 58

ภาพที่ 7 เขตเทศบาลนครขอนแก่นและจุดที่พบเด็กเร่ร่อน

ลักษณะของการเรื้อน

ลักษณะการเรื้อนของเด็กเรื้อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น มี 4 ประเภท คือ

1. เรื้อนถาวร คือ การเรื้อนถาวรนั้น เด็กเรื้อนจะเรื้อนตั้งแต่เด็กจนโต จะมีระยะเวลาเรื้อนที่นาน บางคนเรื้อนเป็นเวลา 10 กว่าปี การเรื้อนจะเรื้อนไปตามแหล่งต่างๆ ตามสถานที่ต่างๆ ไปทั่วเกือบทุกจังหวัด จะอยู่ในที่ต่าง ๆ ไม่ได้มานานจะเรื้อนไปเรื่อย ๆ
2. เรื้อนชั่วคราว คือ การเรื้อนชั่วคราวจะเป็นการออกเรื้อนแล้วก็จะกลับเข้าบ้าน แล้วก็จะออกมาเรื้อนใหม่แบบนี้เรื่อยๆ ส่วนใหญ่การเรื้อนแบบชั่วคราวนี้จะเป็นเด็กจากชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ที่ออกมาเรื้อน เป็นต้น
3. เรื้อนตามครอบครัว คือ การเรื้อนตามครอบครัว การเรื้อนตามพ่อแม่ เช่นพ่อแม่อพยพแรงงานทำงานก่อสร้างตามสถานที่ต่าง ๆ เหล่านี้ เด็กก็ต้องเรื้อนตามครอบครัวพ่อแม่ไปตามจังหวัดต่าง ๆ
4. เรื้อนต่างด้าว คือ การเรื้อนต่างด้าวนี้นั้นในเขตเทศบาลนครขอนแก่นนี้จะพบเห็นไม่มากนัก จะมีก็จะเป็นเด็กเรื้อนต่างด้าวจากประเทศลาว เพราะเด็กจะเรื้อนตามพ่อแม่ที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย

ลักษณะต่าง ๆ ของเด็กเรื้อน

1. ลักษณะการแต่งกายของเด็กเรื้อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

เด็กเรื้อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจะมีอายุประมาณ 10-19 ปี ส่วนใหญ่ จะมีลักษณะทางร่างกายที่คล้ายคลึงกัน คือ เนื้อตัวสกปรกอมแมม ผมหยาหรือผมข้อม สีแดง ฟันเหลือง เล็บยาว เป็นโรคผิวหนัง เช่น กลาก เกลื้อน ตามร่างกาย โดยเฉพาะจะเห็นได้ชัดเจนที่หน้า และเด็กเหล่านี้จะมีกลิ่นตัวที่ไม่พึงประสงค์ (กลิ่นเหม็น) เพราะเด็กไม่ชอบอาบน้ำ

2. ลักษณะนิสัย กริยา ท่าทาง ของเด็กเรื้อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

เด็กเรื้อนเหล่านี้จะมีนิสัยขี้เกียจ กลัวคนแปลกหน้า นิสัยลึกลับขโมยน้อย นิสัยชอบขอ มีความก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย เช่น จะใช้แทนตัวเองว่า “กู” หรือเรียกเพื่อนว่า “มึง” และจะชอบด่าคำที่ไม่สุภาพกับเพื่อนๆ กลุ่มเดียวกัน และเด็กเรื้อนเหล่านี้จะมีศัพท์

เฉพาะตัวของตัวเอง อีกอย่างที่เด็กเร่ร่อนขาดไม่ได้ คือ เรื่องยาเสพติด เช่น คมกาว สูบบุหรี่ แต่การดมกาวนี้จะนิยมมากในกลุ่มเด็กเร่ร่อน จะมีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลยที่เด็กเร่ร่อนจะไม่ดมกาวหรือติดสิ่งเสพติด

3. ลักษณะที่อยู่อาศัยหลบนอนของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

เด็กเร่ร่อนเหล่านี้จะอาศัยอยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง ขึ้นอยู่กับตัวของเด็กเอง และการหาเงินแต่สถานที่ที่เด็กเหล่านี้ชอบอยู่อาศัยหลบนอน คือ ตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น สวนรัชดา สถานีรถไฟ บ.ข.ส. บึงแก่นนคร หน้าร้านทอง (ที่ บ.ข.ส.) บนสะพานลอย บ้านร้างในโรงหนังราม่า ตลาดโป้แป๊ะ สนามโกคาท (สนามกอล์ฟ) วัดศรีนวล วัดบ้านศรีสุคนธ์ บารั๊วร้าง เป็นต้น และจะมีเด็กบางคนที่ออกจากชุมชนต่าง ๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ออกมาเร่ร่อน คือ เด็กเหล่านี้จะเป็นเด็กเร่ร่อนชั่วคราว จะออกมาเร่ร่อนบางช่วง บางช่วงก็จะกลับเข้าบ้านที่อยู่ในชุมชน คือ ชุมชนเทพารักษ์ 5 ชุมชนเทพารักษ์ 1 ชุมชนสามเหลี่ยม ชุมชนบ้านดุม เป็นต้น

ภาพที่ 8 ลักษณะที่อยู่อาศัยหลบนอน

ภาพที่ 9 ลักษณะที่อยู่อาศัยหลับนอนตอนกลางวัน

4. ลักษณะการกินอยู่ของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

การกินอยู่ของเด็กเร่ร่อนจะได้อาหารจากการขอ บางครั้งอาจจะได้เป็นอาหาร บางครั้งอาจจะขอเงินแล้วมาซื้อกินเอง หรือบางครั้งอาจจะกินจากที่คนกินเหลือทิ้ง ส่วนน้ำก็จะไปกินตามสาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ หรือการขอ ลักษณะการกินอยู่ของเด็กเร่ร่อนจะกินแบบอดมือกินมือ ถ้ามีถึงได้กิน เพราะฉะนั้นเด็กพวกนี้จะมีนิสัยที่กินบ่อย ไม่รู้จักอิ่ม เพราะพวกเขาจะกินเพื่อมือถัดไป

5. ลักษณะการมีครอบครัวของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

เด็กเร่ร่อนเมื่อโตขึ้นประมาณ 17-18 ปีขึ้นไปก็จะมีการจัดคู่กันเป็นแฟนกันเองภายในกลุ่มเด็กเร่ร่อน เพราะเด็กเหล่านี้จะพูดคุยและเข้าใจกันได้ง่าย และเด็กเร่ร่อนที่อยู่กันเป็นคู่ก็จะเข้าบ้านอยู่ตามชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เช่น ชุมชนเทพารักษ์ ชุมชนมิตรภาพ เป็นต้น และการประกอบอาชีพของเด็กเร่ร่อนที่อยู่เป็นคู่ก็จะแตกต่างกันออกไป เช่น ชายขาดอง ชายพวงมาลัย เป็นต้น และเด็กเร่ร่อนที่อยู่กันเป็นคู่ก็จะรู้จักทำมาหากินมากขึ้น

ภาพที่ 10 ลักษณะการแต่งกาย

สภาพปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

1. ปัญหาการเสี่ยงต่อการติดโรค

คือ สภาพปัญหาที่เด็กเร่ร่อนประสบอยู่ในเรื่องการเสี่ยงต่อการติดโรคจะมีความเสี่ยงมากในโรคต่าง ๆ เช่น โรคเอดส์ โรคเกลื้อน และอื่น ๆ โดยเสี่ยงต่อการติดเอดส์จะน่าเป็นห่วงมากในเด็กที่ขายบริการเพราะเด็ก ๆ จะไม่ค่อยรู้จักการป้องกันที่สมควรและถูกต้อง โดยเด็กจะขายบริการให้กับทุกคนที่มาซื้อบริการทั้งชายและหญิงจึงมีความเสี่ยงมากในเรื่องนี้ ส่วนโรคกลากเกลื้อนนั้นเกิดจากเด็กไม่ค่อยรักษาความสะอาดไม่ชอบอาบน้ำ เนื่องจากไม่ค่อยมีที่อาบน้ำ และที่สำคัญคือ เด็กเร่ร่อนจะไม่ชอบอาบน้ำ จึงทำให้เป็นโรคกลากเกลื้อนกันมา

2. ปัญหาการขาดปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

คือ ปัญหาในการขาดปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต ได้แก่

2.1 ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย คือ เด็กเร่ร่อนจะไม่มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอนและปลอดภัย โดยที่อยู่อาศัยหลับนอนจะอยู่ตามแหล่งชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยที่เหล่านั้นไม่ปลอดภัย และเสี่ยงต่อการดำรงชีวิตของเด็กเร่ร่อนพวกนี้ ทำงาน เช่น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น โรงเรียนบ้านผือ จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น หรือหากเด็กคนไหนต้องการเรียนด้านอาชีพก็จะส่งไปเรียนที่ศูนย์ที่มูลนิธิร่วมทำงาน เช่น ศูนย์รัชดา ศูนย์ฝึกหัดฝีมือแรงงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น ส่วนเด็กเร่ร่อนที่ไม่อยากเข้ามาอยู่ในบ้านถูกรัก อยากอยู่ข้างนอกเร่ร่อน ชอบความอิสระ ทางมูลนิธิก็จะช่วยในด้านการให้ความช่วยเหลือ เช่น เสื้อผ้า อาหาร ยารักษาโรค นำมาให้แก่เด็กเร่ร่อนโดยจะออกพื้นที่ที่อยู่ ๗

2.2 ปัญหาเรื่องอาหาร คือ เด็กเร่ร่อนจะมีสภาพปัญหาในเรื่องอาหารการกิน เช่น จะกินแบบอดมื้อกินมื้อ กินอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ได้รับสารอาหารไม่ครบตามวัยที่ต้องการและที่สำคัญเด็กจะมีปัญหาในเรื่องลักษณะการกิน เด็กพวกนี้จะมีกรกินบ่อยครั้งหรือกินได้ตลอดเวลาไม่กิน เพราะเด็กจะกินเมื่อเวลาที่ไม่จะมีจะกิน เป็นต้น

2.3 ปัญหาเรื่องเสื้อผ้า คือ เด็กเร่ร่อนจะมีการแต่งกายเสื้อผ้าสกปรกอมเหม็น โดยจะใส่ตัวหนึ่งหลาย ๆ วัน สักครั้ง เพราะเนื่องจากเด็กเร่ร่อนจะไม่ค่อยมีเสื้อผ้าชุดใหม่เปลี่ยน บางครั้งชุดหนึ่งอาจจะใส่หลาย ๆ วันแล้วทิ้งเลย และเสื้อผ้าที่เด็กใส่ส่วนมากจะไม่ได้ซื้อหา แต่จะได้มาจากการให้ทานจากคนทั่ว ๆ ไป

2.4 ปัญหาเรื่องยารักษาโรค คือ เด็กเร่ร่อนเหล่านี้เวลาไม่สบายหรือบาดเจ็บเป็นแผล เพราะส่วนมากเด็ก ๆ พวกนี้จะมีแผลตามร่างกายบ่อยครั้ง เด็กพวกนี้ก็จะขาดพอกยาที่จะมารักษา เวลาไม่สบาย บาดเจ็บ หรือได้รับอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ โดยที่เด็ก ๆ พวกนี้จะปล่อยให้หายเอง

3. ปัญหายาเสพติด

คือ เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นส่วนใหญ่จะติดสิ่งเสพติดเกือบทุกคนไม่ว่าจะหญิงหรือชาย โดยติดสิ่งเสพติดแตกต่างกันไป เช่น กาว บุหรี่ เหล้า แต่ส่วนมากจะเป็น “กาว” ที่เด็กเร่ร่อนจะติดเกือบทุกคน แทบจะไม่มีเลขที่เด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลขอนแก่นจะดมกาวไม่เป็น ไม่ว่าจะเป็เด็กเล็กก็ตาม

4. ปัญหาการเสี่ยงในการเป็นเครื่องมือของมิจฉาชีพ

คือ เด็กเร่ร่อนจะมีโอกาสเสี่ยงมากในการที่จะตกเป็นเครื่องมือของมิจฉาชีพได้ง่าย เพราะเด็กจะง่ายต่อการหลอกล่อ โดยอาจมีอะไรเพื่อแลกเปลี่ยนและอาจจะถูกบังคับให้ทำได้โดยคนโตหรือผู้ใหญ่ที่สามารถควบคุมเด็กได้

5. ปัญหาการขาดการได้รับบริการขั้นพื้นฐานจากภาครัฐ

คือ ขาดโอกาสในเรื่องการศึกษาภาคบังคับที่รัฐบาลจัดให้เนื่องจากเด็กเร่ร่อนหนีออกจากบ้านก็จะไม่ได้เรียนหรือบางคนไม่มีใบแจ้งเกิด ก็ไม่สามารถที่จะเข้าเรียนได้ จึงทำให้เด็กเหล่านี้อ่านไม่ออก โดยส่วนใหญ่แล้วเด็กที่ออกมาเร่ร่อนจะไม่จบชั้นประถมศึกษา จะมีโอกาสเรียนแค่ถึง ป.3 - ป.4 ก็จะมีปัญหา หรือต้องการที่จะออกมาเร่ร่อน

6. ปัญหาการขัดแย้ง

คือ ปัญหาการขัดแย้งกันเองภายในกลุ่มของเด็กเร่ร่อนเอง เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันของเด็กเร่ร่อน เช่น การใช้ของร่วมกัน พวกเสื้อผ้า คนอื่นไปใส่โดยไม่ได้รับให้รู้ หรือการขัดใจกันในเรื่องต่างๆ ในการดำเนินชีวิต

ตาราง 2 แสดงข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	84.0
หญิง	4	16.0
อายุปัจจุบัน		
1-14 ปี	19	76.0
ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	6	24.0
ระดับการศึกษาก่อนออกมาเร่ร่อน		
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 3	7	28.0
ประถมศึกษาปีที่ 3 – ประถมศึกษาปีที่ 4	10	40.0
ประถมศึกษาปีที่ 5 – ประถมศึกษาปีที่ 6	8	32.0
อายุในการเริ่มออกมาเร่ร่อน		
ต่ำกว่า 8 ปี	4	16.0
อายุระหว่าง 8 – 14 ปี	18	72.0
อายุระหว่าง 15 – 20 ปี	3	12.0
ระยะเวลาของการออกมาเร่ร่อน		
0 – 5 ปี	11	44.0
5 ปีขึ้นไป	14	56.0
สาเหตุที่ออกมาเร่ร่อน		
ครอบครัวแตกแยก	18	72.0
ครอบครัวยากจน	7	28.0
การหารายได้		
รายได้เฉลี่ยต่อวัน ต่ำกว่า 50 บาท	14	56.0
มากกว่า 50 บาท	11	44.0
การเสพยาเสพติด		
ใช้สารเสพติด	2	8.0
ไม่ใช้สารเสพติด	23	92.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ความคาดหวังในชีวิต		
คาดหวังจะได้กลับไปอยู่กับครอบครัว	11	44.0
ไม่คาดหวังว่าจะได้กลับไปอยู่กับครอบครัว	14	56.0